

طاهور در ساغر

جلد اول: سری در اندیشه‌های فلسفی استاد شهید مطهری



حسینعلی رحمتی

www.ketab.ir

سرشناسه رجیمی، حسینعلی
عنوان و نام پدیدآور: طهیر در ساغر (ج ۱): سیری در اندیشه‌های فلسفی، کلامی استاد شهید مطهری (مجله فلسفه و کلام اسلامی، زمستان ۱۳۸۵)
مشخصات نشر: تهران: کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۵
مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.
شابک دوره: ۹-۱۵۰-۱۵۱-۹۶۴-۹۷۸
شابک: ۶-۱۴۸-۱۴۹-۸۷۱-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: قیفا
موضوع مطهری، مرتضی، ۱۳۱۸-۱۳۵۸ - معلومات - فلسفه.
موضوع مطهری، مرتضی، ۱۳۱۸-۱۳۵۸ - معلومات - کلام.
شناسه افزوده: کانون اندیشه جوان.
رده‌بندی کنگره: ۲ ر ۷ م / ۱۴۷۷ BP
رده‌بندی دیویی: ۱۸۹/۱
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۱۵۲۵۱ - ۸۴ م.

www.ketab.ir

پیشگفتار	۷
نمربیانگ	۹

فصل اول: از آغاز ... تا پرواز

۵ زیست‌نامه. ۱۸ ویژگی‌ها. ۲۴ مطهری و ایران معاصر.

فصل دوم: بر صراط حکمت

۳۱ متکلم یا فیلسوف؟ ۳۳ آشنایی با علوم عقلی. ۳۵ علل گرایش مطهری به فلسفه. ۳۸ آثار شهید مطهری در حوزه فلسفه و کلام. ۴۱ استادان وی. ۴۷ مشرب فلسفی استاد مطهری. ۴۸ جایگاه مطهری در فلسفه اسلامی. ۵۲ روش‌شناسی استاد مطهری. ۵۳ الف. داشتن دید تحلیلی - انتقادی. ۵۵ ب. استفاده از روش تطبیقی. ۵۷ ج. توجه به نگرش تاریخی. ۵۸ د. تألیف و تدریس روشمند. ۶۱ مطهری و بحث‌های مقدماتی فلسفه. ۶۱ مفهوم فلسفه. ۶۴ تاریخچه پیدایی و خاستگاه فلسفه. ۶۶ موضوع فلسفه. ۶۶ مسائل فلسفه. ۶۸ تقسیم‌بندی حکمت و فلسفه. ۷۱ روش فلسفه. ۷۲ مبادی و مقدمات فلسفه. ۷۳ رابطه فلسفه با علوم دیگر. ۷۳ الف. فلسفه و علم. ۷۷ ب. فلسفه و کلام. ۷۸ ج. فلسفه و عرفان. ۸۳ د. فلسفه و منطق.

فصل سوم: با حکمت اسلامیان

۸۷ کلام اسلامی. ۸۷ تعریف. ۸۸ علت نام‌گذاری. ۸۹ موضوع.

۸۹ تاریخچه و سرچشمه ۹۲ روش علم کلام. ۹۳ فلسفه اسلامی.
 ۹۴ تعریف. ۹۸ منابع فلسفه اسلامی. ۹۹ تاریخچه فلسفه اسلامی.
 ۱۰۱ جریان‌های اساسی فلسفه اسلامی. ۱۰۴ آسیب‌شناسی فلسفه و کلام
 اسلامی. ۱۰۸ نزاع فیلسوفان و متکلمان.

۱۱۱ فصل چهارم: در حکمت یونانیان

۱۱۳ مطهری و فلسفه و کلام غرب. ۱۱۵ رویکرد مطهری به غرب و
 فلسفه اش. ۱۱۶ چرایی توجه او به غرب. ۱۱۹ چهره‌ها و مکتب‌های
 بررسی شده. ۱۲۳ منابع مورد استفاده استاد.

۱۲۷ فصل پنجم: قصه معیار معرفت

۱۲۹ شناخت حقیقی و معیار معرفت. ۱۳۱ نسبییت معرفت. ۱۳۲ وجود
 عالم خارج. ۱۳۳ امکان شناخت حقیقی. ۱۳۶ مفهوم حقیقت و شناخت
 حقیقی. ۱۴۷ جاودانگی حقیقت. ۱۴۸ مهم‌ترین ادله‌نسبی‌گراها. ۱۵۴ معیار
 معرفت.

پیشگفتار

گرانگه جهان جدید، طرح پرسش‌ها و آموزه‌های معرفت‌شناختی تازه است. اکنون در انبوهی روزگار معاصر، بشریت نیازمند به همواره دیگرگونه زیستن، خرد را چراغ افق‌های تاریک فرادست کرده است. بی‌تردید، امروزه هر ذهن اندیشنده ژرف‌کاو، در هر سرزمین و به هر آیین، با این پرسمان جدی تاریخی رویاروست که: «ما، در کجای جهان ایستاده‌ایم؟».

با برآمدن آفتاب درخشان و فروزنده انقلاب اسلامی در سرزمین ما، هویت فرهنگی و تاریخی ایرانیان، در فصل تازه خویش، طلیعه تمدنی تازه را نوید می‌دهد که بر بنیاد ایستارها و انگاره‌های قدسی دین شکل می‌گیرد. نیز از این روست که در بستر این تمدن‌سازی ایمانی، چالش‌های مرتبط با عرصه‌های دین و تدین، دانش و پژوهش، علم و فن‌آوری و مفاهیم و سازه‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، همه و همه، با همراهی بی‌شماری از پرسش‌های درازدامن و نفس‌گیر، در حیات جمعی ما، به ویژه در میان دانشجویان پرستنده و پژوهنده، بسط یافته‌اند. ذهن تکاپوگر و فرهیخته دانشجوی معاصر، نیازمند آن است که در فرآیند هم‌ارزی و یا تقابل نهادهای مدرن و ساختارهای برآمده از آن‌ها با لایه‌های تمدن شکوهمند اسلامی برای انبوه پرسش‌های خویش

پاسخ‌هایی سخته و سنجیده بیابد.

روشنفکران و اندیشه‌ورزان ما، اکنون و بیش‌تر و ژرف‌تر از هرگاه دیگر، باید به بازسنجی دستاوردهای عقلانیت مدرن پردازند و ایستاده بر سکوی استوار مشرب مشرقی خویش، در بازتولید اندیشه‌های مینوی و ادبیات معنوی، طرحی نو دراندازند. افسون‌زدایی از ساحت افق‌های مادی‌گرایانه و فرآوری نگره‌های نو، متناسب با شوون حیات امروزیین آدمیان، نخستین و بایسته‌ترین مسؤلیت خردورزان است.

کانون اندیشه جوان، چونان نهادی برآمده از متن ناگزیر بایسته‌ها و ضرورت‌ها، می‌کوشد تا به مدد همت بلند ارباب دانش و پژوهش و با هدف بسط و توسعه فرهنگ فیاض دین، نیازهای فکری جوانان دانش‌پژوه را به فراخور توانمندی‌های خودش پاسخ گوید و قبسی از مشعله‌هماره فروزان لاهوت را در پیش چشم‌های نگرنده و نگران آنان بدارد؛ باشد که این نهال نو، روزاروز، برگ و باری تازه گیرد و طراوت و شادابی افزون‌تر پذیرد.

این کتاب، حاصل یکی از همین کوشش‌های همدلانه و همراهانه در باب بررسی آرا و اندیشه‌های کلامی و فلسفی استاد شهید مرتضی مطهری است که در دو جلد به خوانندگان عزیز عرضه می‌شود. دفتر حاضر، جلد اول می‌باشد که به بررسی برخی دیدگاه‌های فلسفی استاد پرداخته و دفتر دوم عهدنامه‌ها تبیین اندیشه‌های کلامی ایشان می‌باشد. تلاش محقق گرامی، جناب حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حسینعلی رحمتی را ارج می‌نهیم و امید می‌بریم که این مکتوب دریچه‌ای روشن فراروی خوانندگان ارجمند بگشاید و بر خردمندی و خرسندی آنان بیافزاید.

کانون اندیشه جوان